

KILIAN JORNET

Corredor i esquiador de muntanya

“Soc un cagat. La por ens manté vius”

ANTONI BASSAS

¿Anaves equipat com si anessis a pujar l'Aneto?

Doncs una miqueta sí. L'única diferència és que les botes i les jaquetes eren una mica més gruixudes, però anava amb una motxilla, els grampons, un piolet i un frontal.

¿Tot això ho pots fer perquè et vas criar en altura?

El fet d'haver passat molts anys en altura fa que sempre em trobi molt a gust a 4.000 metres.

¿O sigui que ara, a nivell del mar, estàs com un pop en un garatge?

Per a mi la ciutat és un ecosistema més perillós que estar al cim del Montblanc. Has de mirar semàfors, venen cotxes, hi ha gent per tot arreu... M'atabala que hi hagi tant soroll, tantes informacions rodant que no tens temps d'assimilar. Però ara fa un any que m'he traslladat a Noruega i estic vivint a nivell de mar. Estava preocupat per si perdria alguna cosa vivint tan avall, però no, al final un s'acostuma a tot.

¿Com és que te n'has anat a viure a Noruega?

La meua companya és sueca, hem estat vivint a Chamonix, a França, i ara hem anat a Noruega buscant muntanyes i tranquil·litat, per poder estar sols. A mi m'agrada molt l'hivern, el fred. Al desembre m'entreno dues vegades al dia, estic moltes hores a fora, i durant tot un mes només veig tres persones. Això als Alps, o al Pirineu, és impossible, però a Noruega puc fer-ho perquè hi ha poca densitat de població i molta natura.

¿I et fa sentir bé veure tres persones en un mes?

Sí, no soc gaire social i no trobo a faltar la gent. Soc una persona a qui no convidaries a sopar... [Riu.] A part que a casa només hi dec ser uns tres

mesos a l'any. La resta passa entre viatges, expedicions, competició...

Vaig sentir la teva mare que li explicava al Toni Clapés que us treia al bosc, a la nit, a orientar-vos.

Sí, vivíem al refugi, i al voltant, esclar, és tot bosc. I després de sopar la meua mare ens treia a la meua germana i a mi a passejar una mica, i les primeres vegades ens espantàvem: tot negre, hi ha sorolls, el terra no és pla... i ens enganxàvem a la cama de la mare... I amb el temps et vas acostumant als sorolls: això és un ocell, això és el vent, i al final, sense llum, t'orientes.

Si estàs enamorat de la muntanya, ¿no hi hauries d'anar a poc a poc, a contemplar-la?

No, al contrari. Si estàs fort pots anar xiulant, corrent, mirant el paisatge, i amb una hora has vist molt més que no pas el que va mirant a terra amb la llengua a fora. I la gent sempre ha corregut a la muntanya, sempre ha mirat quant temps ha trigat a pujar el Puigmal o el Montblanc.

Sí, però amb tu sembla que hagi arribat una nova generació.

Abans l'alpinisme eren grans expedicions de 50 persones, després va arribar l'estil alpí, i fa uns anys que la gent ha començat a entrenar-se específicament. Ueli Steck va començar a fer ascensions molt ràpides a vuitmils, en parets que abans no es podien fer amb aquest estil. Als 17 anys m'interessava molt la teoria de l'entrenament físic i psicològic, i seguia el ciclisme, l'atletisme, l'esquí de fons, a veure com planificaven l'any, i treia idees d'allà. És com un experiment científic: tens uns hipòtesis i en fas una tesi.

¿I quina ha sigut la tesi de pujar dues vegades l'Everest en 6 dies?

No en diria tesi, però el més impor-

Perfil Kilian Jornet i Burgada (Sabadell, 27-10-1987) no arriba als 60 quilos, fa 1,71 m i té una freqüència cardíaca en repòs de 34 pulsacions per minut. Fa tres setmanes va escalar l'Everest (8.848 m) dues vegades en sis dies. La primera vegada ho va fer en 21 hores, i la segona –sortint d'un camp base avançat a 6.500 metres– en unes 17 hores. El seu pare és de Sant Pol de Mar i la seva mare és de Cerdanyola, però ja fa 30 anys que viuen al Pirineu, on va començar la fusió entre el Kilian i la muntanya. Kilian Jornet és un home tímid i educat, que viu en permanent soliloqui, que necessita superar els propis límits, perquè és en els límits que supera obsessivament on comprova on són les seves pors i de què està feta la veritat de la vida; almenys de la seva vida. A Barcelona va visitar el metge que el porta des que tenia 13 anys: “M'ho ha mirat tot, també el cap... I ho hem trobat tot bé”.

tant d'aquesta expedició ha sigut l'acclimatació que vam fer. Abans pensaves que havies de marxar 2 mesos a l'Himàlaia, amb molt material i molts portadors. Però ara, si hi vas amb preparació física d'anys, i preparació psicològica per acceptar certs riscos, hem demostrat que pots fer tres o quatre cims de vuit mil metres en un mes, marxant de casa amb una maleta de 20 kg. I una expedició que abans podia enfilar-se als 100.000 euros pots fer-la per 10.000. Redueixes estada, costos i cansament. O sigui, aquí fas la Pica d'Estats, el Montcalm i el Sotllo en un dia i tornes a baixar; doncs aquesta mateixa equació la portes a l'Himàlaia. Al final, com menys temps estiguis en una zona perillosa, menys possibilitats tens de tenir un edema.

I com et prepares psicològicament?
Em poso sovint en situacions en què no em sento a gust, fins i tot situacions de por. Escalo i escalo en gel en un lloc remot –que és el que té de bo Noruega, com que no hi ha ningú, penses: “Si em passa alguna cosa, potser a l'estiu trobaran el meu cos...”–, i el fet de tenir aquesta sensació d'allunyament, que de totes les decisions que prengui en dependrà la meua vida, fa que em preguntin:

Podeu veure el vídeo amb l'entrevista sencera a

l'ara.cat

Contrast "Hi ha cops que baixo content i al cap d'uns dies dic: «Soc imbècil, em podria haver matat»" **Relacions** "No soc gaire social. No soc algú a qui convidaries a sopar" **Ciutat** "És un ecosistema més perillós que estar al cim del Montblanc"

PERE TORDERA

"Vull assumir aquest risc? Sí". I si no, és un suïcidi posar-s'hi. Però si veus que ets capaç de fer-ho, després quan ets a l'Himàlaia i fa mal temps, i és de nit, tu estàs tranquil perquè estàs acostumat a aquestes situacions d'estress.

Has passat por?

Ara a l'Everest no, perquè vam tenir bones condicions, estava bé mentalment, no vaig tenir mal d'altura, i em deia: "Mentre no passi res, vaig pujant". Altres vegades sí que he passat por per les condicions atmosfèriques, les allaus, de dir-me: "Estic sol, i he de travessar aquests 50 metres i és molt probable que baixi una allau". I a cada pas dius: "¿Baixarà o no? Serà l'última vegada...?"

I per què no fas mitja volta?

És el que et preguntes a tu mateix: "Què dimonis hi faig, aquí?" Però estàs pujant i et dius: "Sé que estic a prop del límit del risc". Però vas fent i et dius: "Encara soc a dins del límit". I vas apirant el coixí de la teva zona de confort. Hi ha vegades que baixes content i al cap d'uns dies dius: "Soc imbècil, per què m'hi vaig ficar? Em podria haver matat". El 50% de dies fas mitja volta i tornes cap a casa.

¿I a mesura que t'has fet més gran has tornat enrere més vegades?

Més vegades no, però sí per raons més diferents. Quan ets jove veus la muntanya com una cosa sòlida i no li tens por. Tens por de tu mateix, no saps si escalant t'aguantaràs, o tens por del material, no saps si els piolets es clavaràn en aquell gel... I en canvi a mesura que vas creixent i et vas coneixent, saps que aguantaràs, però has vist tantes coses rares a la muntanya que no saps si aquesta allau baixarà o cauran pedres. Com més gran et fas, més por tens del medi i menys por de tu mateix.

Els xerpes al-lucinen gaire amb tu?

Sí, a l'Himàlaia, i sobretot a l'Everest, xoca una mica veure algú que et passa pel costat, així, tranquil·lament. I et diuen: "Per què no agafes les cordes fixes?" O: "És molt perillós pujar sense oxigen". I costa fer entendre per què. Que al final pujar al cim és el menys important de l'expedició...

Home... tu pots dir que has pujat dues vegades a l'Everest en sis dies.

És el que menys m'importa. El que m'interessa és el procés. Si no fas cim, tornes igual de ric de coneixements. Si fas cim, la diferència és que després faràs una entrevista. El més

Exigent
"Soc hiperactiu i si una cosa no em fa anar una mica al límit per coneixem-més no hi trobo l'interès"

interessant sempre és el que puc aprendre. Soc bastant hiperactiu i si veig que no hi ha res de nou que em faci anar una mica més al límit sobre el coneixement de mi mateix o sobre el límit mateix, no hi trobo l'interès.

¿T'ha passat mai allò de passar tu corrent, saludant les expedicions que van pujant al teu costat, i baixar del cim i trobar-te de cara aquests mateixos, que encara puguen? Sí.

¿I això no és terriblement aconplexant?

Segurament, sí. [Riu.] Pot ser. Sí. Però, a veure, jo vaig més ràpid perquè cada dia estic 8 o 10 hores a la muntanya entrenant-me. Potser en aquell grup hi ha metges, mestres, científics... tothom té el seu mèrit. Cadascú és el que ha triat o és on la vida l'ha portat.

Alguna vegada has dit: "Per a mi l'esport és una manera de descobrir paisatges interns i externs". ¿Fins on has anat dins teu?

Mires les teves pors, qui ets tu mateix, què t'agrada, què et fa viure. I per saber-ho has de buscar què et fa por i què et fa vibrar. En situacions més límits t'adones de quines són les

coses que aprecies a la vida, i els vols dedicar més temps i més energia. Amb això no dic que la gent hagi de buscar una situació límit expressament, sinó anar fent activitats diferents i descobrir coses de tu mateix.

¿I el descobriment més important de tu mateix és que no ets un cagat?

No! Jo soc un cagat, i això és molt important! Soc optimista i pragmàtic, però també intento tenir por a les coses que sé que em poden fer mal. A la muntanya tens por que una cornisa es trenqui, de tenir congelacions, de morir... La por ens manté vius.

Parles amb la muntanya?

No... Quan parles en veu alta amb la muntanya estàs parlant amb tu mateix. Quan estàs en un punt d'excitació i crides, o un moment que t'estàs cagant en tot, t'estàs cridant a tu mateix... A vegades pots parlar en veu alta, i com que no hi ha ningú tampoc et prendran per boig...

Vas cridar a dalt de l'Everest?

No, no hi ha gaire energia per cridar. Pots intentar-ho interiorment, però ni això. Arribes a dalt, filmes una mica, agafes forces per baixar i penses a tornar a un lloc segur. No va ser el meu cim més emocionant. Estava molt cansat. Hi ha cims que hi pugues i tens un xut d'adrenalina. Al l'Everest no. Estàs rebotat. No tens forces per a collonades. A l'Everest l'excitació no arriba fins que no ets a baix, perquè saps que baixar no és un tràmit.

Què llegeixes quan ets a la muntanya?

A l'Everest m'hi vaig endur tres o quatre llibres de Milan Kundera, com ara *La insuportable lleugeresa de l'ésser*, que me l'havia recomanat un amic guarda de refugi, el Josep Maria Vendrell. També portava *El quadern gris*, que no l'havia llegit... Una altra vegada a l'Himàlaia amb la meua companya vam pujar a sis mil metres amb la tenda i l'e-book va morir. La humitat...

Reses alguna vegada?

No, no soc religiós. No faig meditació de manera pautada, però al final el que faig és una forma de meditació, perquè a la muntanya penses en els teus problemes i en els de la societat. A vegades penses "Que fàcil que seria solucionar les coses des d'aquí dalt". I al revés, de vegades has d'estar tan concentrat en els moviments del teu cos que buides el cervell tres o quatre hores.

Has notat el canvi climàtic?

Sí, d'any a any es nota. Les glaceres grans van baixant, es veuen canvis en els hàbits dels animals, els rius baixen amb més cabal, i això tant ho veus a Alaska com a Noruega com als Alps com a l'Himàlaia.

On seràs l'1 d'octubre?

Espere ser per aquí! —